Tampereen kaupunki

Työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamo
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/27559/2026

**Tampereen kaupungin lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi elinvoimakeskusten ja Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen maksuista vuonna 2027 ja 2028**

Tampereen kaupunki nostaa esille asetusluonnokseen liittyen erityisesti tietojärjestelmien kehittämiseen kytkeytyen seuraavat huomiot. Kuutoskaupunkien järjestämisvastuulla on merkittävä osa Suomen työnhakija- ja yritysasiakkaista. Paikallisten palvelujen, tiedolla johtamisen ja digitaalisten innovaatioiden kehittäminen edellyttää, että valtakunnallisiin tietojärjestelmiin voidaan liittää joustavasti paikallisia lisäosia sekä toimivia integraatioita ja rajapintoja. Nykyinen yhteiskehittämismalli ei huomioi näitä tarpeita riittävästi eikä tue kuntien omien kehittämisinvestointien ennakoitavaa toteuttamista ja valtakunnallista hyödyntämistä.

Tampereen kaupunki esittää, että elinvoimakeskusten sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen maksuja koskevaa asetusta täydennetään siten, että työvoimaviranomaisten paikallisiin digitaalisiin lisäosiin, integraatioihin ja rajapintoihin liittyvän kehittämisen, koordinoinnin, käyttöönoton ja ylläpidon kustannukset voidaan kohdentaa läpinäkyvästi ratkaisuja tilaaville ja hyödyntäville toimijoille. Muutoksen tulee samalla sisältää selkeä menettely niiden kustannusten korvaamiseksi, jotka kunta tai kuntaryhmä on rahoittanut ennen ratkaisun mahdollista valtakunnallistamista.

**Maksupolitiikka ja muutoksen tarve**

Asetusluonnoksen mukaan elinvoimakeskusten ja KEHA-keskuksen julkisoikeudelliset suoritteet hinnoitellaan pääsääntöisesti omakustannusarvoon. Maksupolitiikan tavoitteena on läpinäkyvä hinnoittelu, vähintään 75 prosentin kustannusvastaavuus alennetusti hinnoitelluissa suoritteissa ja keskimäärin 90 prosentin kustannusvastaavuus. Liiketaloudellisin perustein voidaan puolestaan hinnoitella muun muassa hallinnossa tuotettujen tietojärjestelmien, ohjelmien ja menetelmien käyttöoikeuksien luovuttaminen sekä käyttö- ja tukipalvelut. Luonnos ei kuitenkaan riittävän täsmällisesti ratkaise työvoimaviranomaisten tilaamien lisäosien ja integraatioiden kehittämis- ja ylläpitokustannusten kohdentamista eikä paikallisen rahoituksen palautumista tilanteissa, joissa käyttöönotettu ratkaisu käyttöönotetaan valtakunnallisesti myöhemmin.

Lisäosien kustannuksiin liittyvien maksujen tulisi perustua etukäteen hyväksyttyyn kustannusarvioon, työmäärään ja palvelutasoon.

**Esitys maksuperusteasetuksen muuttamiseksi**

Tampereen kaupunki esittää, että asetuksen 5 §:ää täsmennetään tai asetuksen maksutaulukkoon lisätään oma suoriteluokka seuraavasti: ”Työvoimaviranomaisen tai työvoimaviranomaisten rajatun joukon toimeksiannosta toteutettavan digitaalisen lisäosan, integraation tai rajapinnan suunnittelu, kehittäminen, testaus, käyttöönotto, käyttöoikeus, ylläpito ja tukipalvelu hinnoitellaan liiketaloudellisin perustein toteutuneen mukaan. Hinnoittelun tulee perustua etukäteen hyväksyttyyn kustannusarvioon, toteutuneisiin kustannuksiin ja palvelua käyttävien toimijoiden määrään tai muuhun todennettavaan hyötymisperusteeseen. Valtakunnalliseksi hyväksytyn ratkaisun jatkokehittämisestä, ylläpidosta ja käyttöönotosta ei peritä maksua alkuperäiseltä rahoittajalta siltä osin kuin ratkaisu palvelee valtakunnallista järjestelmäkokonaisuutta.”

Asetuksen perusteluihin tulee lisäksi kirjata rajanveto, jossa täsmennetään, että valtion vastuulla ovat valtakunnallisen järjestelmän lakisääteiset ominaisuudet, yhteiset perusrajapinnat, tietoturva- ja saavutettavuusvaatimusten toteuttaminen sekä valtakunnalliseksi päätetyn ratkaisun jatkokehitys ja ylläpito. Paikallisesti rahoitettavaksi voidaan katsoa vain yksilöity, tilaajan erityistarpeesta syntyvä lisäkehitys, joka ei kuulu valtakunnalliseen digikehittämisen tiekarttaan. Sama kustannus ei saa sisältyä sekä valtion perusrahoitukseen että kunnalle kohdistettavaan maksuun.

**Korvausmalli kunnille valtakunnallistamistilanteissa**

Tampereen kaupunki pitää tärkeänä, että jos yksittäisen kunnan tai työllisyysalueen kustantaman lisäosa otetaan käyttöön valtakunnallisesti, korvataan lisäosan kehittämisestä ja ylläpidosta aiheutunee kustannukset kunnalle tai työllisyysalueelle täysimääräisesti, tarvittaessa takautuvasti.

Korvaus toteutettaisiin ensisijaisesti suorana valtion korvauksena erillisestä määrärahasta. Jos suora korvaus ei ole talousarviossa mahdollinen, toissijaisena menettelynä valtakunnallistamisesta aiheutuva korvaus voitaisiin hyvittää alkuperäisille rahoittajille KEHA-keskuksen tulevista kehittämis-, ylläpito- tai käyttöpalvelumaksuista. Hyvityksen tulee olla määräaikainen, euromääräisesti rajattu ja läpinäkyvästi kirjattu. Valtion tulee joka tapauksessa vastata valtakunnallistamispäätöksen jälkeen syntyvistä jatkokehitys-, käyttöönotto-, ylläpito- ja tukikustannuksista.

**Yhteenveto**

Tampereen kaupunki esittää maksuperusteasetuksen muuttamista lisäosia koskevan kehitystyön osalta edellyttäen, että valtakunnallisen ja paikallisen kehittämisen vastuut erotetaan selkeästi, hinnoittelu perustuu todennettuihin kustannuksiin ja paikallisesti rahoitetun ratkaisun valtakunnallistamiseen liitetään velvoittava ja ennakoitava korvausmenettely. Asetusmuutos tulee valmistella yhdessä työvoimaviranomaisten kanssa.

Lisätietoja: Tarja Paulaniemi
kehittämispäällikkö
Tampereen kaupunki
040 679 8954
etunimi.sukunimi@tampere.fi